مؤسسه تربیتی

نجم

امام خمینی (ره):

بی‌شک بالاترین عنصری که در موجودیت هر جامعه دخالت اساسی دارد **فرهنگ** آن جامعه است.

مسامحه و سهل انگاری در تعلیم و تربیت،
خیانت به اسلام و جمهوری اسلامی و
استقلال فرهنگی یک ملت و کشور می باشد،
و باید از آن احتراز کرد.
هیچ کس نمی تواند ادعا کند که من دیگر
احتیاج ندارم به اینکه تعلیم بشوم و تربیت
بشوم؛ رسول خدا هم تا آخر احتیاج داشت،
منتها احتیاج او را خدا رفع می کرد، ما همه
احتیاج داریم.

در عرصهٔ تربیت جنگی به پاست،
این جنگ را جدی بگیرید.

عزیـزان مـن، جوان‌هـای هوشـمند و پـر انگیـزه و مؤمـن کـه دراین مجموعـه جمـع شـده‌اید و همـهٔ کسـانی کـه در مجموعـهٔ تعلیـم و تربیـت می‌خواهنـد نقـش ایفـا کننـد! ایـن جنـگ را جـدی بگیریـد؛ الان یـک جنگ وجود دارد.

بیانیهٔ ارزش

۱

مؤمن، متدین و انقلابی

بکارگیری مفاهیم دینی و معنوی در زندگی مبتنی بر ارتباط بایسته و شایسته با خود خالق و مخلوق در ابعاد مختلف فردی و اجتماعی با هویتی انقلابی و با درنظر گرفتن منویات و رهنمودهای امامین انقلاب اسلامی و پیروی از الگوهای عملی مکتب

۲

روحیهٔ جهادی

اخلاص در تلاشی بی‌وقفه و خستگی‌ناپذیر هدفمند و جهت‌دار و مبارزه با موانع و مشکلات و محقق نمودن شعار ما می‌توانیم در ابعاد گوناگون در راستای وصال به اهداف و چشم انداز مجموعه

۳

عقلانیت، دانش‌محوری و بهره‌وری

دانایی‌محوری و بهره‌گیری از علم و بکاربستن آن در مدیریت و ادارهٔ امور به منظور دستیابی به اهداف با بکارگیری مؤثر و بهینه منابع و ظرفیت‌ها

۴

مسئولیت‌پذیری

قبول مسئولیت نسبت به ارزش‌ها و آرمان‌ها و دارا بودن روحیهٔ مسئولیت‌پذیری و تعهد نسبت به هویت و نقش سازندهٔ فرد با هدف وصول به مراتبی از حیات طیبه

۵

معنویت

معنویت در اسلام حاصل معرفت آگاهی اخلاص در عمل ارتباط و پایدار و عمیق با پروردگار عالم اجرای احکام الهی اعم از فردی و اجتماعی فداکاری و مسئولیت‌پذیری است

۶

ولایت‌مداری

اعتقاد فکری و عملی به ولی بودن ذات حق تعالی در تمامی امور با درنظرگرفتن ولایت انبیا و ائمهٔ هدی علیهم السلام در راستای نظام‌سازی اسلامی و مستولی نمودن قانون و احکام اسلامی و استمرار مسیر و حرکت امامت و زعامت در زمان غیبت حضرت ولی عصر (عج) در تبعیت از ولایت مطلقهٔ فقیه

۷

دغدغه‌مندی در عرصهٔ تربیت

توجه ویژه و مخصوص به تعلیم و تربیت نسل آتی ایرانی اسلامی در فرآیند تدریجی و متعالی مبتنی بر اصول انقلاب اسلامی

۸

التزام به روابط حسنه

اهتمام به ادب و احترام و رعایت آن در شئون مختلف کنش‌های اجتماعی در تعاملات اجتماعی

۹

نقش‌آفرینی و جریان‌سازی

دغدغه‌مندی نسبت به نوع نگرش و هنجارهای اجتماعی و دغدغه سازی و ایجاد جریان‌های بینشی و ارزشی مبتنی بر مسئله محوری

۱۰

خودباوری و درون‌زایی

اعتماد به نفس و باور داشتن خود، به پشتوانهٔ باور داشتن ذات اقدس پروردگار و روحیهٔ جرأت‌مندی همراه با به فعلیت رساندن استعدادهای بالقوهٔ فردی و گروهی و عدم بکارگیری ظرفیت‌های بیرونی با وجود استعدادها وظرفیت‌های درونی که این درون زایی شامل چهار مؤلفهٔ خودباوری، خوداتکایی، خودکفایی و خودارتقائی می‌باشد

۱۱

شناخت اولویت‌ها

شناخت امور ضروری و رعایت قاعدهٔ اهم فی الاهم در برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها

فهرست

مقدمه	۶
طرح یک مسئله با شما!	۷
معرفی اجمالی	۸
فصل اول: تربیت مربی	**۹**
دورهٔ هویـــــت	۱۰
دورهٔ بعثت معلم	۱۱
دورهٔ چشمهٔ تأثیر	۱۲
دورهٔ معلم پیشران	۱۳
هیئت نخبگان نجم	۱۴
دورهٔ معلم نسل نو	۱۵
نقش بازی در تربیت	۱۶
دورهٔ مدیریت در تدریس	۱۷
تعلیم و تربیت در اســـلام	۱۸
دورهٔ مدیریـــــت کـــــلاس	۱۹
دورهٔ روش‌شناسی ارتباط مؤثر	۲۰
جریان‌شناسی دینی و فرهنگی	۲۱
دورهٔ ارتباط موثر برای یک مـربی	۲۲
دورهٔ نظام تعلیم و تربیت در اسلام	۲۳
دورهٔ نقش مربی در اردوهای دانش آموزی	۲۴
دورهٔ مقدماتی تربیت جنسی چترنوجوانی ۱	۲۵
دورهٔ انسان‌شناسی در فلسفه تعلیم و تربیت	۲۶
فصل دوم: اردویی و جهادی	**۲۷**
عید غدیر	۲۸
راهیان نـور	۲۹
جهاد تربیتـی	۳۰
اردوی جهاد تبیین	۳۱
فعالیت‌های ورزشـی	۳۲
اردوی جهادی تابستان ۱۴۰۳	۳۳
قربانی نیمهٔ شعبـــان	۳۴
دههٔ کرامـت	۳۵
الگـوهای سازنده	۳۶
فصل سوم: متربیان	**۳۷**
اردوهای کارســـوق	۳۸
دورهٔ ارزیابی تابستان	۳۹
آزمون‌های علمی نجما	۴۰
اردوهای تفریحی و معرفتی	۴۱
اعتکاف‌های علمی و فرهنگی	۴۲

مقدمه

شـــکل‌گیری جریان‌هـــای مختلف در تاریخ ریشـــه در فرهنگ داشـــته اســـت و اکثـــر مکاتب فـــکری درایـــن حـــوزه صاحـــب نظـــر بوده‌انـــد چنانکـــه درتقابل دائـــم جبهه حـــق و باطـــل تضادی همیشگی دراصول و روش‌های تربیتی بوده است.

جریان تعلیم و تربیت رسمی کشور به عنوان یکی از مهمترین نهادهای تمدن ساز و پیشران انقلاب اسلامی، جایگاه مهمی را در پیشرفت جامعه در کشور دارد. این چنین نهادی نباید صرفاً مبتنی بر تحلیل‌ها و رویکردهای اقتضائی و بر اساس رویدادها و ضعیت موجود پیش برود چرا که اصولاً تربیت و انسان‌سازی، خود، امری زمانبر و طولانی مدت است.

ازمهم‌ترین و ارجح‌ترین موضوعات درمکتب انقلاب اسلامی به عنوان فرهنگی فطری و به حق، مسئلهٔ تربیت می باشد که می‌بایست اثر بخشی و کارآمدی خود را در نظریه و عمل در این مسئله اثبات کند. بنابر منویات امامین انقلاب اسلامی که تعلیم و تربیت را امری مهم می‌دانند نظر به آنچه که امام خمینی«ره» فرمودند:« مسامحه و سهل انگاری درتعلیم و تربیت، خیانت به اسلام و جمهوری اسلامی و استقلال فرهنگی یک ملت و کشور می‌باشد، و باید ازآن احتراز کرد.» و درجایی که مقام معظم رهبری پیرامون مسئلهٔ نظام اسلامی بیان داشتند:«مسئلهٔ فرهنگ و تعلیم و تربیت، مسئلهٔ اول در نظام ماست».

این فوریت را برای دغدغه‌مندان هویدا می‌کند که باید در این مهم گروه‌ها و شبکه‌هایی ناظر به ساختار تعلیم و تربیت رسمی وجود داشته باشند که با ایجاد راهبردهای نظری و عملی مبتنی بر مبانی تربیت اسلامی به تربیت نسلی مؤمن، متعهد و انقلابی درکنار الگوسازی برای تحقق تربیتی ابعادی بپردازند.

درجامعهٔ رشد یافته‌ای که تربیت یک مقوله تخصصی به حساب می‌آید و خانواده‌ها می‌دانند که کودک، نوجوان، جوان و بزرگسال در هر شرایط و هر موقعیتی نیاز به تربیت خاص خودش را دارد، سپردن بخشی از وظایف تربیتی به مجموعه‌های تخصصی تربیتی امری شناخته شده است. هر نفر از ابتدای خلقت وجودی خودش در حال رشد و پرورش است.ساختارهایی از پیش تعیین شدهٔ فیزیولوژیکی، اعمال آگاهانه و فطری پدر و مادر، جامعه، فرهنگ، شرایط محیطی و متغیرهای زیاد دیگری هستند که فرد را می‌سازند.چنانکه یک انسان کامل،یک انسان مهم و مفید و موثر و رشد یافته برآیندی از تلاش این عوامل است.وقتی همهٔ امور درجامعه بر اثر رشد درک و شناخت بیشتر از مفاهیم حقیقی و انتزاعی و همچنین رشد علم به سمت تخصصی شدن سوق پیدا می‌کند، امر تربیت نیز به مقولهٔ تخصصی بدل شده است. پدر و مادرها به طور مسئولانه بخشی عمدهٔ تلاش و همت خود را بر این استوار می‌نمایند که بهترین راه‌حل‌ها، روش‌های تربیتی و مسیرهای رشد را برای فرزندان خود پیدا کنند. در این حین بسیاری از آنان لازم می‌بینند که بخشی از کار تربیتی در سنین مهم نوجوانی فرد در آستانهٔ ورود مؤثر و جدی به جامعه قرار می‌گیرد، به مجموعه‌های تربیت محور بسپارد و انتظار دارند که این مجموعه‌ها فرآیند اجتماعی‌سازی فرزندان را انجام دهند، او را در تعامل با انسان‌های سالم و رشد یافته قرار دهند، وی مفاهیم و محتواهایی فرا گیرد تا بتواند خط رشد خودش را در جامعه پیدا کند و همچنین اگر قرار است فضای رفاقت و مؤانست را در بیرون از خانه تجربه کند، در یک فضای سالم تجربه نماید.

مجموعه ها و مراکز تربیت محور، معبر هایی هستند برای تربیت افرادی که احساس می کنند تربیت خانواده و مدرسه،تکمله ای می خواهد و باید راه رشد را خبیرتر و لطیف تر و دقیق تر پیمود.

طرح یک مسئله با شما

همهٔ ما از شرایط و جو حاکم بر نظام تعلیم و تربیت کشورمون که همون آموزش و پرورش باشه آگاهیم و میدونیم با خوب و بد اکثر مسئولین، دغدغهٔ اصلاح و درست شدن فرآیند تربیتی و نیروی انسانی نسل آینده کشورمون رو دارند؛ فرآیندی که به معنای واقع کار هرکسی نیست بالاخره تفاوت داره کار با انسان و کار با ربات؛ تو همچین کاری باید بدونیم که ما داریم با انسانی کار می‌کنیم که ابعاد وجودی مختلفی داره و مثل علوم دیگه نیست که یک جمع و تفریقی باشه که همیشه جواب معلومی داره.

خیلی راحت هست که خودمون رو مثل یک جزیره جدا بدونیم و نخواهیم خادم حرم انقلاب اسلامی باشیم و به فکر فرهنگ و تربیت حداکثری مردم باشیم. دقیقاً با شما هستم شمایی که داری این مسئله رو میخونی، حتما دغدغه‌مندی یا اینکه یک نیاز متفاوت‌تری از بقیه در خودت حس کردی، پس الان صاحب یک امتیاز متفاوتی که نسبت به اون امتیاز که دغدغه شماست حقی به گردنت هست و راهش اینه که به کمک انقلاب اسلامی‌مون بیای و بتونی این دغدغه مقدس رو در قالب خدمت و مجاهدت به این کشور که حاج قاسم عزیزمون گفتند حَرمه انجام بدی و دست در دست هم بسترهایی رو بسازیم و انسان‌هایی رو تربیت کنیم که بتونیم به ساخت تمدن نوین اسلامی با ظهور امام مون (عجل الله تعالی فرجه الشریف) کمک کنیم. پس باید مراقب آفت‌ها و آسیب‌های این مسیر باشیم که راه درمانش رو مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) گفتند: یکی از آفت‌های افراد صاحب امتیاز «احساس تافتهٔ جدا بافته بودن» است. این، یک بیماری شخصیتی است که نباید بگذارید در شما رشد کند و تنها راه مقابله با آن نیز تقویت «روحیهٔ جهادی» و انجام دادن کار با همهٔ توان برای خدا و بعنوان یک وظیفه است.

خب!! حالا که شاهد برخی خلاهای سیستم تربیتی کشورمون اون هم باز در ابعاد مختلف هستیم باید چکار کنیم؟ چطور میتوان تأثیر حداکثری داشت و به نظام جمهوری اسلامی کمک کرد؟ نمی‌شود که هیچ کار نکرد و فقط ایراد گرفت؛ از طرفی نمی‌شود یک گوشه بدون در نظر گرفتن نظام رسمی جمهوری اسلامی پیش رفت و تافتهٔ جدابافته شد بالاخره باید به درد خورد؟

ما در مؤسسهٔ تربیتی نجم به دنبال پاسخ این مسئله‌ها هستیم ...

معرفی اجمالی

مؤسسهٔ تربیتی نجم

به عنوان مجموعه‌ای تربیتی و مردمی با هدف اعتلای تربیت اسلامی و تمام ساحتی شکل گرفته است.

این مجموعه متشکل از فرهنگیان و دانشجویان، طلاب و دغدغه‌مندان تربیتی است که دغدغهٔ آنها حول مسائل انقلاب اسلامی و ذیل هدف ایجاد تمدن نوین اسلامی، بر مدار تربیت اسلامی بوده و در صدد است تا والدین، فرهنگیان و کنشگران تربیتی را به عنوان مربیانی برای تربیت نسل تمدن ساز و تراز انقلاب اسلامی رشد و ارتقاء دهد.

مبنای تربیتی این موسسه استوار بر مکتب امام خمینی (قدس سره) و امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) می‌باشد و آن مبنا را از طریق اصولی عملیاتی و ناظر به فلسفهٔ تعلیم و تربیت در ساحت‌های شش‌گانه تربیت دنبال می‌کند.

ظهور و بروز ساحت‌های شش‌گانه در آن مبانی ارزشمند و مقدس به همراه دید و تجربیات خلاقانه می‌تواند زمینهٔ مساعدی را به منظور پرداختن به نظامات رسمی و عمومی و تربیت مربیان، متربیان و حتی مدیرانی فرهنگی و تربیتی را در محور آن فراهم نماید.

فصل اول

تربیت مربی

با عنایت به رسالت مؤسسه مبنی بر تربیت مربی تراز انقلاب اسلامی با توجه به نیاز های نهادها و مجموعه‌های فرهنگی اعم از مدارس، مساجد، کانون‌های فرهنگی و ... برخورد متناسب با برنامه تربیتی و فرهنگی ایشان به اعزام مربیان توانمند باهدف بهبود عملکرد مجموعه های فرهنگی می پردازد .

دورهٔ هویت

پاسخ سوال من کیستم در حقیقت همان هویت یا خود ماست اگر بتوانیم جایگاه و مسئولیت‌های خویش را در نظام هستی دریابیم و به این پرسش‌ها که از کجا آمده‌ایم و سرانجاممان چیست پاسخ صحیح بدهیم نشانه آن است که به هویت ابتدایی خویش به عنوان انسان پی بردیم دراین سه جلسه کارگاهی به چگونگی هویت بخشی دررده‌های سنی مختلف و همچنین عوامل هویت‌زدا بررسی شد در این بین نکات مربوط به انواع تیپ‌های شخصیتی و آزمون‌های شخصیتی توسط دکتر حجت اسعدی پرداخته شد

دورهٔ بعثت معلم

در طی تاریخ از بعثت پیامبر اکرم «ص» تا شکل‌گیری انقلاب اسلامی اثبات شده است که تحول در اجتماع حاصل تحول افراد اجتماع است و تحول در نظام تعلیم و تربیت نتیجهٔ تحول درونی، فکری و عملی تک تک عناصر سازنده در تعلیم و تربیت هستند؛

در این دوره از اهمیت آماده‌سازی و خودسازی یک مربی که ضرورت حرکت اجتماعی و جریان سازی تحولی در تربیت است توسط استاد رستم زاده سخن به میان آمد.

دورهٔ چشمهٔ تأثیر

مخاطب شناسی اصلی خطیر است و ناگزیر از آن خواهیم بود چرا که از ملزومات این ارتباط پیدا شدن وجوه مشترکی است که شناخت انواع شخصیت‌ها و خصوصیات آنها به ما در این مسیر کمک شایانی می‌کند. دراین دوره، با فراگیری شیوهٔ مطلوب ارتباط مؤثر همراه با شناخت دوران پرفراز و نشیب نوجوانی و اقتضائات و الگوهای رفتاری مختص به آن و همچنین چرایی عناصر اصلی ارتباط مؤثر و موانع بینشی و نگرشی این مسیر در می یابیم که چگونه به صورتی هدفمند و جهت‌دار رابطه خود را شکل دهیم و شیوهٔ صحیح ارتباط تربیتی در راستای وصال به تربیتی ابعادی بپردازیم.

دورهٔ تخصصی ارتباط مؤثر؛ چشمهٔ تأثیر که به صورت نظری توسط حجت الاسلام قاسم سوری و به صورت کارگاهی توسط مهندس هادی صائبی در بیست و سوم شهریور به صورت چهار جلسه متوالی با همکاری پژوهشکدهٔ عباس‌زادگان در مکان پژوهشکده برگزار شد.

دورهٔ معلم پیشران

پیشرفت و ترقی رسانه و بروزآن رابعاد مختلف به ویژه درفضای مجازی ما را برآن می‌دارد که به عنوان یک معلم و مربی در این عرصه هوشمند باشیم و آگاهانه تعامل داشته باشیم امروزه درفضای مجازی که فضایی مهم و موثر برای متربیان و دانش آموزان شده است فضایی است که نمی‌شود از آن به سادگی گذشت بنابراین درچنین شرایطی سواد رسانه برای مربی حرف اول را میزند این دوره در طی دو جلسه برگزار شد.

هیئت نخبگان نجم

هیئت به صورت مجزا محیطی فرهنگی برای سهولت در امر تربیت می‌باشد. حال اگر این هیئت به صورت هدفمند به دنبال سلسله‌ای از مباحث کاربردی و جهت‌دار باشد این اثر را دو چندان می‌کند.
هیئت هفتگی مؤسسه که در آن مباحث کلی و ابتدایی فرهنگی و تربیتی حول محور کتابی معین برای مربیان برگزار می‌شود در واقع مربیان سیر تربیت عمومی و اجتماعی خود را در هیئت نخبگان و تخصصی در دوره‌های تربیت مربی به صورت ویژه دنبال می‌کنند تاکنون در این محفل پیرامون کتب طرح کلی اندیشه های اسلامی در قرآن، دغدغه‌های فرهنگی، تشکیلات توحیدی طرح مبحث شده است که در ضمن صحبت‌های استاد مدعو مربیان نیز ارائه می‌دهند و پس از آن به ذکر توسل به ائمه اطهار سلام الله علیه پرداخته می‌شود.

دورهٔ معلم نسل نو

نسل نو امروزه نیازمند به معلم و مربی نو است و متناسب با نیازهای این نسل باشند و روش هایی که در حوزه‌های اساسی بتواند به تأثیر ارتباط بیفزاید.

این دوره با حضور اساتید فرهیخته چون سعید قاسمی، مجید ناجی، مهدی فرودی، شهیر سعید شریعتی با ترتیب سر فصل‌های تاکتیک‌های نظم کلاسی، تنوع و شادابی در کلاس، تفاوت در تعامل های فردی، توجه و انگیزه‌بخشی در طی چهار جلسه برگزار شد.

نقش بازی در تربیت

بازی، در رشد عاطفی نقش مثبتی ایفا می‌کند و نیاز به تعامل، یادگیری، برتری جویی و بروز احساسات و عواطف، ترس و تردیدها و برونگری را در کودک ارتقاء می‌دهد. بازی، رشد اجتماعی کودکان را تسریع می‌کندو موجب شکوفایی استعدادهای نهفته و بروز خلاقیت، همکاری، همدلی و مشارکت و ارتباط کودک با محیط بیرون، می‌گردد. این کارگاه با حضور جناب آقای امیرحسین خانی برگزار گردید.

مدیریت در تدریس

یکی از مهارت‌های مهم معلمی مدیریت کلاس است. کتاب‌های بسیار متنوعی در مورد انواع تدریس مبحث مدیریت کلاس نوشته شده است در این کارگاه دو جلسه‌ای حجت الاسلام احمد ربانی روش مدیریت کلاس را در اسلام بیان داشتند. سرفصل‌ها و کتب متعددی را از شیوه کلاسداری ائمه اطهار معرفی کردند.

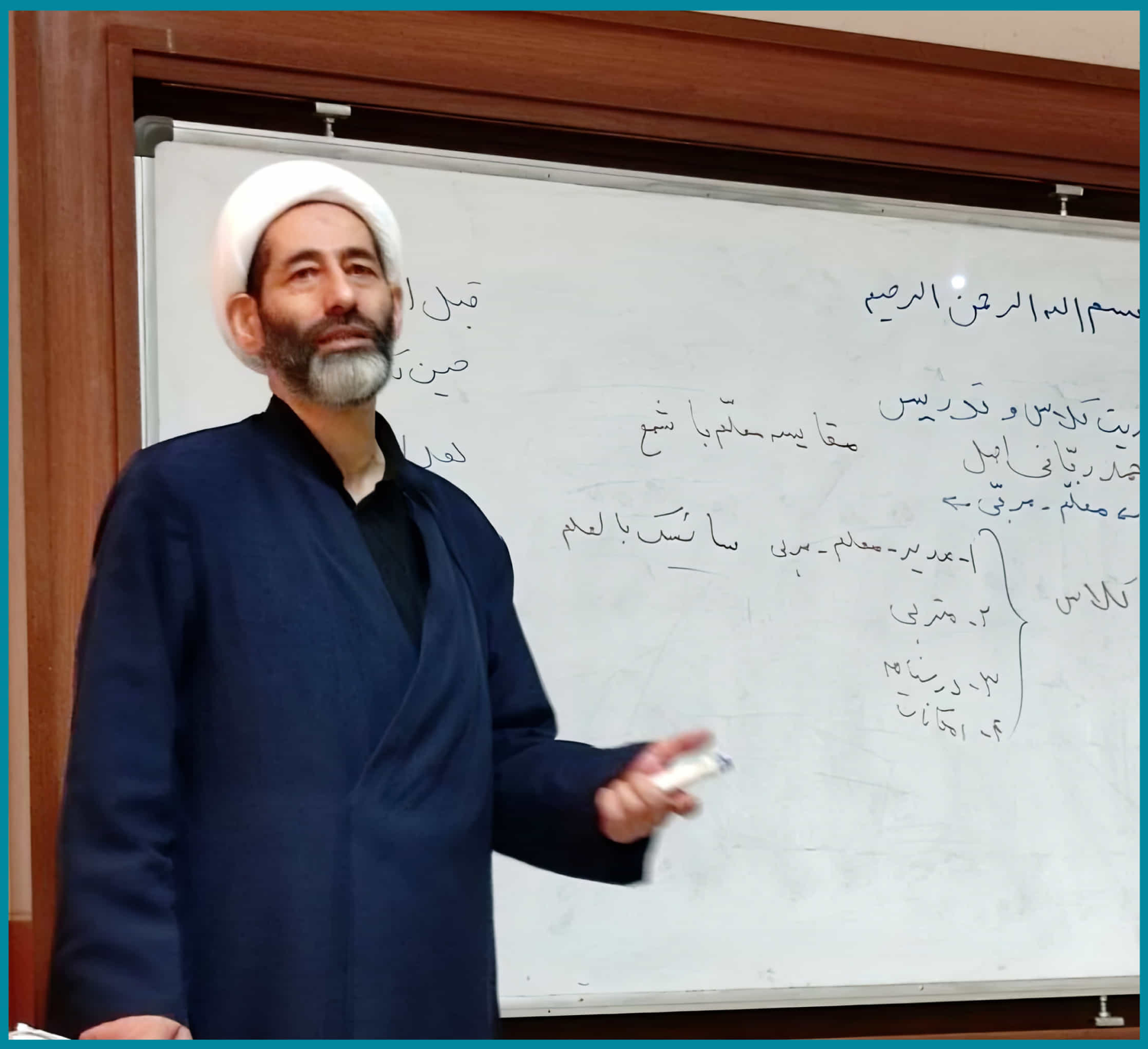

تعلیم و تربیت در اسلام

تربیت دینی از دیرباز موضوع بحث و بررسی اندیشمندان تربیتی با دیدگاه گوناگون فلسفی علمی و دینی بوده است. همهٔ متخصصان حوزهٔ دین و تعلیم و تربیت بر این باورند که اگر افراد جامعه زندگی خود را بر مدار دین و خداباوری قرار دهند سلامت و سعادت جامعه در همهٔ ابعاد تضمین می‌شود.
در این چهار جلسه به ضرورت و چرایی تربیت همراه با کیفیت و چگونگی تربیت و بررسی اجمالی مکاتب تربیتی توسط حجت الاسلام صابری تولایی صورت گرفت.

دورهٔ مدیریت کلاس

مهارت مدیریت کلاس درس از جمله مهارت‌هایی است که برای معلمان در درجهٔ اول حائز اهمیت است و برای ایفای وظیفهٔ خود به صورت عالی به این مهارت نیاز دارند.
مدیریت کلاس درس می‌توانند یکی از اثرگذارترین و از مهم‌ترین مهارت‌های تدریس باشد. لذا آشنایی مربیان و فرهنگیان با این مهارت می‌توانند مثمر به ثمر گردد در طی دو جلسهٔ کارگاهی استاد ابوالفضل رضایی از مدیریت کلاس، به ویژه در مناطق کم برخوردار صحبت به میان آوردند.

دورهٔ روش‌شناسی ارتباط مؤثر

ارتباط مؤثر رابطه‌ای است که در آن طرف مقابل پیام شما را با حداکثر دقت ممکن دریافت و درک می‌کند. در ارتباط مؤثر تلاش بر این است که بتوانیم نقش خودمان را به عنوان ارسال‌کننده پیام به طور کامل انجام دهیم. در این دو جلسه کارگاهی آقای دکتر حدادیان به لزوم ارتباط مؤثر در زندگی و تعاملات روزمره و ارتباط مؤثر با کودک و نوجوان و به لزوم ارتباط مؤثر در زندگی و تعاملات روزمره و ارتباط مؤثر با کودک و نوجوان و بررسی ابعاد آن ارتباط پرداخته شد.

جریان‌شناسی دینی و فرهنگی

وجود افکار متفاوت بین افراد و انتشار و پیروی از آن منجر به ایجاد جریانی می‌شود که گاه مثل انقلاب اسلامی دنیا را هم از آن باخبر می‌کند، اما هر جریانی تحت عنوان مؤلفه‌های خاصی معنا پیدا می‌کند. بالاخص اگر این جریانات ریشه در فرهنگ و تربیت یک ملت داشته باشد.

بررسی انواع جریان‌های فرهنگی و نقد آن به ما کمک می‌کند که مبنای فکری صحیحی پیدا کنیم حجت الاسلام محمد ابویسانی در پنج جلسهٔ کارگاهی انواع جریان‌ها را بررسی کردند و نحوهٔ مواجهه با تفکرهای مشابه با آن جریان‌ها بیان کردند.

دورهٔ ارتباط مؤثر برای یک مربی

زبان مهم‌ترین ابزار تعامل اجتماعی است به طوری که در زندگی انسان هیچ رفتار ارتباطی به اندازه ارتباط کلامی وسعت و تأثیر ندارد. اهمیت این موضوع هنگامی آشکار می شود که از دیدگاه تعلیم و تربیت و با رویکرد اسلامی به آن بپردازیم مهمترین نکته در این دو جلسه کارگاهی به استادی حجت الاسلام سید ابوذر حسینی آن بود که؛ در ابتدا باید چیستی و چگونگی ارتباط را بشناسیم و سپس به مؤثر و غیر مؤثر بودن آن بپردازیم.

دورهٔ نظام تعلیم و تربیت در اسلام

تعلیم و تربیت یکی از مهم‌ترین هدف‌های عالی پیامبران بوده است؛ تا انسان به کمال و هدف خلقت نائل شود. فلاسفه و دانشمندان حتی پیروان مکاتب مادی و الحادی با روش و بینش خویش از تعلیم و تربیت سخن گفتند: تربیت به معانی رشد دادن و رفع موانع جهت شکوفایی استعدادها به سوی کمال است. تعلیم بدون تربیت موجب سقوط انسان خواهد شد.در این جلسه حجت الاسلام تکمیلی از نقش سازنده مکاتب تربیتی فطری سخن گفتند.

۲۴

دورهٔ نقش مربی در اردوهای دانش‌آموزی

اردو فعالیت نظام‌مند و هدفمند است که به صورت گروهی و برنامه‌های معین تحت نظارت مربی در محیطی خارج از محیط‌های رسمی تربیتی برگزار می‌گردد. بنابراین اردو فضای تربیتی غیررسمی است و ظرفیت اثرگذاری تربیتی بسیاری را دارا می‌باشد. پس نوع عملکرد مربی می‌تواند در آن محیط مهم و سازنده باشد.

در طی دو جلسه به صورت روشی استاد رستم‌زاده از نحوهٔ مدیریت و مربیگری در اردوهای دانش آموزی صحبت کردند.

سرفصل‌های اعم از:

+ دسته‌بندی انواع اردوها از نظر رویکرد و عملکرد
+ شرح اردوهای فرایندی
+ تشریح اردوهای خوب در کشور

۲۵

دورهٔ مقدماتی تربیت جنسی چتر نوجوانی ۱

با وجود همهٔ مباحث پیرامون مسئلهٔ نوجوانان، یکی از موضوعاتی که بسیار می‌تواند نقش جدی ایفا کند و در شکل‌گیری هویت و شخصیت او تأثیر بگذارد مسئلهٔ تربیت جنسی و عوامل مؤثر تربیتی در مواجههٔ با نوجوان نسبت به این موضوع دارای ظرافت است.

دورهٔ آموزشی تخصصی تربیت جنسی تحت عنوان چتر نوجوانی با سرفصل‌های چیستی تربیت جنسی، تعامل و ارتباط در تربیت جنسی، رسانه و نقش آن در تربیت جنسی به صورت سه روز متوالی و به استادی جناب دکتر رضا صمدی در مجتمع فرهنگی-تربیتی امام حسن مجتبی علیه السلام برگزار شد لازم به ذکر است اکثر مخاطبین این دوره به صورت حضوری و مجازی معلمان فرهیخته و دانشجومعلمان دغدغه‌مند بوده‌اند.

دورهٔ انسان‌شناسی در فلسفهٔ تعلیم و تربیت

شناخت انسان و فطرت او از مسائلی است که برای یک مربی مطرح است شناختی که او را به ابعاد ظریف وجودی انسان نزدیک می‌کند و دیدگاه مطلوبی را برای ما ترسیم می‌کند که این دیدگاه مطلوب دید شایسته‌ای را نسبت به مربی و متربی تنظیم می‌کند چه مربی و متربی بتوانند منزل و مقصود خود را بهتر پیدا کنند و در فرآیند تربیت برنامه ای هدفمند را پی‌ریزی کنند.

در چهار جلسهٔ آموزشی حجت الاسلام مهدی ابراهیمی انسان شناسی مبتنی بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی را تبیین کردند.

فصل دوم

اردویی و جهادی

عید غدیر

کانون تربیتی محله و هویت ملی

بر اساس اهداف نظام تعلیم و تربیت و سند تحول بنیادین، دانش آموز باید طوری تربیت شود که آمادگی لازم را برای یک زندگی خوب اجتماعی به دست آورده و درک روشنی از محیط پیرامون خود داشته باشد تا با هویتی که کسب می‌کند؛ از ارزش‌هایش دفاع کند فلذا مجموعه‌ها می بایست برای تحقق اهداف تربیتی باید هماهنگ باشند و بضاعت خود را در یک راستا قرار دهند تا قابلیت‌های ممتازی در کشور ایجاد شود. در زمینه تحقق هویت ملی، کانون تربیتی محله و استفاده از ظرفیت مردمی و محلی همراه با ایجاد بستری تربیتی برای بگارگیری ظرفیت نوجوانان و ارج نهادن به مقام ولایت و امامت اهل بیت علیهم السلام با همکاری پایگاه های بسیج و دهیاری روستای کاظم آباد جنگ بزرگ شادی با اجرای آقایان محمد علی مسیبی و سید علی آل رسول و مدیحه سرایی آقای سجاد شفیعی و گروه تواشیح عهد و گروه سرود دختران آفتاب برگزار شد.

راهیان نور

یکی از بسترهای تربیتی
که بسیار موثر و سازنده است،
بستر تربیت غیررسمی است که
متربیان در آن فضا می توانند فضای
انس و صمیمیت هدفمند را با محوریت
مربی تجربه کنند.
حال اگه این بستر مهم تربیتی رنگ و بوی شهدا و
فضای شاهدانه بگیرد می تواند اثرات
برنامه و نتیجه را به حداکثر برساند
اردوی راهیان نور که برای تعدادی از
دانش آموزان منطقه آ.پ
تبادکان برگزار شد.

جهاد تربیتی، مدرسهٔ زندگی

در این طرح دانش‌آموزان مدرسه را زندگی می‌کنند و اکثر فرآیندهای آموزشی در قالب بازی می‌باشند و بر خلاف بی‌رغبتی دانش‌آموزان نسبت به تحصیل در مناطق کم‌برخوردار آنها در این سنین درس خواندن را با شور و شعف کودکی و نوجوانی پذیرا می شوند و با اشتیاق به فرآیند تحصیلی خود در آتی ادامه می‌دهند؛ یادگیری با بازی و ارزشیابی بازی محور تنها بخشی از رویکرد آموزشی در این طرح می‌باشد آنچه که مبتنی بر اسناد تحولی حائز اهمیت برشمرده می‌شود؛ مسئلهٔ تربیت و عدالت تربیتی می‌باشد که در این طرح فقط به ساحت آموزشی پرداخته نمی‌شود و در ضمن آن به ساحت‌های مختلف تربیتی پرداخته می‌شود.

اردوی جهاد تبیین

مجموعهٔ تربیتی نجم متشکل از فرهنگیان، دانشجویان و طلاب که مبنای تربیتی خود را منویات و دیدگاه‌های امامین انقلاب می‌داند، در ذیل ساحت تربیت اجتماعی و سیاسی بخشی از رسالت خود را در تربیت مربی جهاد تبیین و تقویت روحیهٔ کنشگری اجتماعی در افراد، ویژه مربیان و متربیان تراز می‌داند.

تأثیر عوامل محیطی بر تربیت همواره نقشی بی‌بدیل داشته است؛ که ایجاد فضای انتخاباتی مؤکد آن است. فضا و محیطی انتخاباتی که عوامل مختلف را برای اجرا و عملیاتی کردن آموزه‌های پیشین هموار و تسهیل می‌نماید.

فعالیت‌های ورزشی

از جمله برنامه‌های مکمل که در ساحت زیستی و بدنی صورت می پذیرد برنامه‌های ورزشی می‌باشد که در کنار برنامه‌های تربیتی کامل کننده و انگیزه‌بخش انجام می‌شود.

اردوی جهادی تابستان ۱۴۰۳

یکی از حوزه‌هایی که می‌تواند باعث رشد و تقویت روحیه ایثارگری در مربیان و متربیان شود روحیه خدمت خالصانه به مردم است. اردوهای جهادی که اهداف بسیاری را دنبال می کند یکی از برنامه های تربیتی و میدانی است که بنابر مسئله های مختلف صورت می پذیرد، اردوی جهادی تابستان ۱۴۰۳ که به مدت یک هفته شبانه روزی در روستای لک لک برگزار شد، پاسخگوی مسائل فرهنگی، تربیتی و سازندگی بود که مربیان و متربیان با خدمت مجاهدانه در کنار رشد دیگران به رشد خود پرداختن و بنابر توانمندی های خود به یکی از سه مسئله فوق پرداختند.

قربانی نیمهٔ شعبان

گروه جهادی موسسهٔ نجم علاوه بر فعالیت‌های اردویی مدون و هدفمند برخی از فعالیت‌های خیرخواهانه را صورت می‌دهد.
تا زمینه‌ای برای کمک خیر و مشارکت مردمی در امور خیر باشد یکی از این فعالیت‌های خیر سنت حسنه قربانی است که این سنت ارزشمند هرساله نیمهٔ شعبان به نیت سلامتی و تعجیل در امر فرج قربانی انجام می‌دهد.

دهۀ کرامت

کانون تربیتی محله و هویت ملی

در بسیاری از محلات، مدرسه‌ها تافته‌ای جدابافته‌اند که چندان ارتباطی با سایر اجزای محل ندارند. فضای مدرسه به‌طور انحصاری در خدمت آموزش‌های کلاسی و ارتقای پایه‌های تحصیلی است. لذا به‌غیر از خانواده هایی که مجبورند تن به آموزش‌های اجباری فرزندانشان در مدرسه بدهند، دیگران در محله کاری با مدرسه ندارند.

درحالی‌که هم مدرسه ظرفیت‌هایی دارد که می‌تواند در خدمت پیشرفت و توسعه محله قرار گیرد و هم هر محله‌ای امکانات و منابعی دارد که می توانند به ارتقای کیفی و کمی مدرسه کمک کنند. مدرسه زیرساخت سرمایه انسانی جامعه را فراهم می‌کند.در راستای تحقق مدرسه کانون تربیتی محله و در یازده خرداد مراسمی به میمنت دهۀ کرامت و ولادت امام رضا علیه السلام در دبستان کاظمیه با مجری‌گری عمو جعفری و سخنرانی حجت الاسلام مروی و با نوای کربلایی علیرضا صادقی برگزار شد.

الگوهای سازنده

امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی): «هویّت ملّی» همین است که افتخارات ملّی را، گذشتهٔ علمی را، گذشتهٔ سیاسی را، گذشتهٔ بین‌المللی را بشناسند، تلاشی که شده و مجاهدتی که شده بشناسند. با عنایت به شرایط کنونی و توصیهٔ مؤکد مقام معظم رهبری به پرداختن به مسئله مهم هویت ملی برنامه‌هایی که با هدف تقویت هویت ملی (ایرانی- اسلامی) برگزار می‌شوند در قالب الگو شناسی و دیدار خانواده شهدا (قهرمان من) و اردوهایی است که به شکوه و عظمت تمدن ایرانی و اسلامی اشاره دارند. برخی از این برنامه‌ها نظیر بازدید از اماکن تاریخی مانند بازار سرشور، منزل قدیمی رهبری، روایتگری، تکریم خانوادهٔ شهدا و...برگزار شده است.

فصل سوم

متربیان

تربیت فرآیندی و تدریجی است که تحقق آن نیازمند نقشه راه است. تربیت به صورت رسمی در مؤسسه از کلاس ششم ابتدایی آغاز می‌شود در واقع از شروع سنین نوجوانی برنامه‌های تربیتی بر متربیان حاکم می‌شود. اصول حاکم بر تربیت و برنامه‌ریزی بر هر دسته، ساحت‌های ششگانه تربیتی هستند که به ساحت های وجودی انسان توجه ویژه‌ای داشته است. این سیر تربیتی در مرحله متربیان به صورت مقدماتی و مرحله به مرحله پیشرفته‌تر می‌شود در هر نقطه که سالانه به طول می‌انجامد به مباحث فکری، عقیدتی، اجتماعی، علمی و ... پرداخته می‌شود که متربی را تدریجا آماده کنشگری فرهنگی و اجتماعی می‌کند. دراین طرح که بنا بر تربیت مربیان ،مدیران و دریک کلمه کادرفرهنگی و تربیتی تراز انقلاب اسلامی است؛ سنین مختلف می‌توانند در فراخور توانمندی‌ها و استعدادهای خود شرکت نمایند و سیر تربیتی خود را آغاز کنند.

اردوهای کارسوق

از مدل‌های برگزاری اردو
(اردوها)، کارسوق می‌باشد که با
هدف هدایت شغلی و فنی متربیان مبتنی بر
ساحت اقتصادی و حرفه‌ای برگزار می‌شود در اینگونه
اردوها سعی می‌شود که متربیان انواع مشاغل را تجربه و
استعداد خود را با کمک مربی بر آنچه علاقه دارند کشف کنند.
اردوهای کارسوق متشکل انواع مشاغل اداری، فنی، تخصصی،
خدماتی و ... می‌باشد.

دورهٔ ارزیابی تابستان

هرساله تابستان در موسسه تربیتی نجم با توجه به فراخوان قبلی، متربیانی به موسسه جذب می شوند که پس از جذب از ایشان و والدین آن ها مصاحبه شفاهی صورت می پذیرد و متربیان و خانواده های دغدغه مند وارد دوره ارزیابی که دوره میان مدت به جهت شناخت و ارزیابی دانش آموزان است می شوند و مباحث مقدماتی مانند: برخی مهارت های نرم مانند: خودآگاهی، هدفگذاری و همدلی و برخی از ارزش های مذهبی و اجتماعی مانند: مسئولیت پذیری برای آنها تبیین و تشریع می‌شود که درکنار این سرفصل های اصلی برنامه های جذاب و مکمل دیگری مانند: برنامه های ورزشی، اُنس با مربی، مهارت های رایانه ای و ... هستند که فرصتی برای بروز استعداد های مختلف و فضای شناختی بیشتری را فراهم می کنند.
متربیان مستعد با آزمون علمی در انتهای شهریور در موسسه پذیرش و پرونده تربیتی برای ایشان تشکیل می شود و فرآیند تربیتی ایشان به صورت رسمی آغاز می شود.

آزمون‌های علمی نجما

نقش بی بدیل بازی و یادگیری غیر قابل انکار است و امروزه تکنولوژی و آموزش ما را به سمت تدریس و یادگیری نوین هدایت می کند آزمون های ماهانه نجما آزمون هایی است که علاوه برارزشیابی به تقویت هوش مالی متربیان کمک می کند در این برنامه متربیان به خرید و فروش سوالات می پردازند و در انتها توسط بانک نجما ارزشیابی می شوند.

اردوهای تفریحی و معرفتی

اردوهای تربیتی که نمی شود نقش موثر و سازنده آن را در تربیت انکار کرد زمینه ای برای رشد همه جانبه متربیان است مشروط برآن که هدفی را دنبال کنند که علاوه بر فضای انس با مربی، معرفتی به متربیان اضافه گردد این اردوها مکمل برنامه های تربیتی دیگر برای مخاطبین به ویژه متربیان می باشد.

اعتکاف‌های علمی و فرهنگی

اعتکاف های علمی و فرهنگی بستری برای رشد علمی، فرهنگی و عقیدتی متربیان می باشد که در دو مقطع زمانی در سال برگزار می شوند مقطع اول قبل از امتحانات نوبت اول، مقطع دوم قبل امتحانات نوبت دوم مقطع متوسطه اول می باشد که چاشنی این انگیزه علمی و آموزشی گعده های عقیدتی و مباحث فرهنگی است که علم آموزی را جهت درست و شایسته ای می دهد.

0990 162 3661

@Tarbiat_Najm_ir

najm.tarbiat.institute@gmail.com

مسئله فرهنگ و تعلیم و
تربیت، مسئلهٔ اول در نظام ما
است. در بلندمدت هیچ چیز به اندازهٔ
تعلیم و تربیت اهمیت ندارد. نقش معلم
و مربی در جامعهٔ ما نقش طراز اول است.
در حقیقت سنگر مبارزه با کفر و ظلم و
استکبار جهانی و قلدری شیاطین سیاسی
عالم در همین سنگر مدرسه و تعلیم و
تربیت و فرهنگ است.
۱۳۶۸/۰۳/۲۶